Lietas Nr. C10040214
Lietas arhīva Nr. C-0402-14

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Bauskā 2014.gada 02.aprīlī

Bauskas rajona tiesa

tiesnesis A.Sniedzītis, izskatījis rakstveida procesā Bauskā, Zaļā ielā 12, civillietu **/pers.A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2014.gada 03.februārī tiesā saņemta /pers. A/ maza apmēra prasība pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu 2005.gada 18.augustā dzimušās meitas /pers. C/ uzturam. Prasītāja norāda, ka atbildētāja meitu neatbalsta. Ar Dobeles novada bāriņtiesas lēmumu atbildētājai ir pārtrauktas aizgādības tiesības pār meitu un prasītāja ar Dobeles novada bāriņtiesas lēmumu ir iecelta par /pers. C/ aizbildni. Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus bērna uzturam atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram.

Prasība pamatota uz Civillikuma 177., 179.pantu.

Prasītāja nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma (turpmāk CPL) 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese,- pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

Atbildētājai par lietas ierosināšanu paziņots uz deklarētās dzīvesvietas adresi, nosūtot prasības pieteikumu, izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus. Atbildētāja nav sniegusi rakstveida paskaidrojumu. Nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

CPL 250^{25}.panta pirmā daļa nosaka, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots, nosūtot paziņojumus 2014.gada 14.martā. Paziņojums prasītājai nosūtīts uz prasības pieteikumā norādīto dzīves vietas adresi. Atbildētājai paziņojums nosūtīts uz deklarētās dzīves vietas adresi.

Tiesa atzīst, ka par procesu pusēm ir paziņots CPL noteiktā kārtībā. Tiesas dokumenti ir nosūtīti uz atbildētāja deklarētās dzīves vietas adresi. Dokumenti saņemti tiesā atpakaļ ar pasta atzīmi - beidzies glabāšanas laiks. Atbildētājam ir pienākums būt sasniedzamam savā deklarētajā dzīvesvietā. Atbildētājs nav ziņojis tiesai citu adresi saziņai ar tiesu, kas atšķirtos no deklarētās dzīves vietas adreses. Ņemot vērā minēto, un to, ka paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai, lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Ar lietas materiāliem pievienoto dzimšanas apliecības kopiju pierādīts, apstiprinās, ka /pers. B/ ir māte nepilngadīgajam bērnam - 2005.gada 18.augustā dzimušai /pers. C/ (10.lietas lapas).

Civillikuma, turpmāk - CL 177.pants paredz, ka *līdz pilngadības sasniegšanai [219.p.] bērns ir vecāku aizgādībā.*

CL 222.pants nosaka, ka *bez vecāku aizgādības palikušam bērnam ieceļams aizbildnis.*

Baldones novada bāriņtiesas 2013.gada 14.jūnija lēmums Nr.1-6/26 pierāda, ka nepilngadīgajam bērnam /pers. C/ nodibināta aizbildnība un prasītāja /pers. A/ iecelta par bērna aizbildni (8.- 9.lietas lapa).

CL 178.pants paredz, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.*

Lietā nav strīda apstākļi, kaprasītāja īsteno bērna aprūpi un uzraudzību.

CL 179.pants nosaka, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.*

Panta piektā daļa paredz, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kuri izdoti saskaņā ar CL 179.panta piekto daļu, nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665, minimālā mēneša darba alga no 2014.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 320 *euro*, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs no 2014.gada 1.janvāra, kas jānodrošina katram no vecākiem bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 80 *euro* mēnesī katram bērnam, bet no bērnu 7 gadu vecuma 96 *euro* mēnesī katram bērnam.

Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus bērna uzturam atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam apmēram.

Tiesa atzīst, ka katra vecāka pienākums dot uzturlīdzekļus sava bērna uzturēšanai ir absolūts pienākums, kurš noteikts ar likumu. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka *bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte*.

Atbildētāja nav sniegusi paskaidrojumus, nav apstrīdējusi prasītājas norādītos apstākļus. Atbildētāja nav sniegusi pierādījumus, ka pilda ar likumu noteikto pienākumu un piedalās sava bērna uzturēšanā regulāri un vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā, maksājot uzturlīdzekļus prasītājai, kura ikdienā aprūpē un uzrauga bērnu.

Ņemot vērā, ka atbildētājas kā nepilngadīgā bērna mātes pienākums, atbilstoši CL 179.pantam, neatkarīgi no viņas spējām un mantas stāvokļa vai jebkādiem citiem apstākļiem ir nodrošināt sava bērna uzturēšanai uzturlīdzekļus vismaz minimālajā apmērā, uzturlīdzekļi no atbildētājas piedzenami tādā apmērā, kāds noteikts ar Ministru kabineta noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kā to lūgusi prasītāja.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, jo ar prasības celšanas dienu prasītāja uzsāk īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērna interesēm un tiesu praksei (sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra spriedums lietā Nr.SKC- 254). Tiesā nav sniegti pierādījumi par maksājumu veikšanu pēc prasības celšanas. Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadībai, t.i., kamēr bērns ir vecāku aizgādībā.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.*

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu. CPL 42.panta pirmā daļa paredz, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos*.

Saskaņā ar CPL 35.panta pirmās daļas 3.punktu *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu*. Maksājumu kopsumma par vienu gadu ir 1152 (1152 *euro* mēnesī reiz 12 mēneši). Valsts nodeva saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas pirmā punkta a apakšpunktu ir 172,80 *euro.*

Tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu 172,80 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu atbildētājam un paziņojumu nosūtīšanu pusēm 3,50 *euro*.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 74., 93., 189., 193., 199., 204.[1], 250.[25].pantiem tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **/pers. B/,** personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus sākot no 2014.gada 03.februāra meitas **/pers. C/**, dzimusi /gads,datums/, personas kods /personas kods/, uzturam 96 *euro* (deviņdesmit seši eiro), bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no **/pers. B/,** personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- valsts nodevu **172,80** *euro*(viens simts septiņdesmit divi eiro 80 centi), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **3,50** *euro*(trīs eiro 50 centi). Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama: saņēmējs: Valsts kase; NMR 90000050138; Konta Nr. LV55TREL1060190911200; BIC kods TRELLV22; Valsts nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija Mūkusalas iela 41b,

Rīga; NMR 90001672316; ar PVN apliekamās personas Nr. LV90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV 22; Konta Nr. LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķis- 21499 (atbildētāja vārds, uzvārds). Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Bauskas rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Tiesnesis A.Sniedzītis